

Poznámky

Čl. I

Všeobecné údaje

Identifikačné údaje účtovnej jednotky

Názov a sídlo účtovnej jednotky: **Vojenský historický ústav, Krajná 27, 821 04 Bratislava**

Dátum zriadenia: 1. mája 1994

Spôsob zriadenia: rozkazom ministra obrany SR č. 27 z 26. apríla 1994 ako vedeckovýskumné, múzejné a archívne zariadenie Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

IČO: 00802751

DIČ: 2020879575

Individuálna účtovná závierka bola zostavená ako riadna účtovná závierka podľa § 17 ods. 6 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o účtovníctve"), a to za obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025.

Opis činnosti účtovnej jednotky:

Rozpočtová organizácia VHÚ zabezpečuje špecializovaný základný a aplikovaný výskum, archívnu, múzejnú, edičnú, knižničnú, bibliografickú a vedecko-informačnú činnosť. Pôsobnosť organizácie je determinovaná povinnosťou zabezpečovať rozvoj:

- a) slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- b) vojenského archívniectva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- c) vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 168/2024 Z. z., Výnos Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj uznesením Národnej rady SR č. 91/2001 Z. z. Deklarácia Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva,
- d) špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov,
- e) vojensko-historických služieb, v súlade s platnými internými predpismi v rezorte ministerstva obrany,
- f) v rozsahu pridelených rozpočtových prostriedkov zabezpečovať všestrannú starostlivosť o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hrobách v znení neskorších predpisov.

Informácie o vedúcich predstaviteľoch, organizačnej štruktúre a počte zamestnancov:

Štatutárny orgán / riaditeľ : plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD. - riaditeľ

Riadiaci funkcionári:

riaditeľ Odboru vojensko-historických výskumov a zástupca riaditeľa VHÚ	PhDr. Peter Šumichrast, PhD.
riaditeľ Odboru logistického zabezpečenia	pplk. Ing. Ladislav Danielovits
riaditeľ Vojenského historického archívu	Mgr. Peter Kralčák, PhD.
riaditeľ Vojenského historického múzea	pplk. Ing. Milan Kubizniak

Priemerný počet zamestnancov rozpočtovej organizácie k 31.12.2025 vo verejnom záujme bol 63,7 a 9,2 profesionálnych vojakov.

Organizačná štruktúra účtovnej jednotky k 31.12.2025:

- a) **Riaditeľstvo VHÚ** so sídlom v Bratislave,
- b) **Odbor vojensko-historických výskumov** so sídlom v Bratislave,
- c) **Vojenský historický archív** so sídlom v Bratislave,
- d) **Odbor logistického zabezpečenia Bratislava** so sídlom v Bratislave: oddelenie logistiky a investičnej výstavby a oddelenie fyzickej a objektovej ochrany,
- e) **Vojenské historické múzeum**: riaditeľstvo, múzejné oddelenie v Piešťanoch, oddelenie fyzickej a objektovej ochrany VHM Piešťany a múzejné oddelenie so sídlom vo Svidníku,
- f) **Oddelenie finančného a personálneho zabezpečenia**.

Čl. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

- (1) Účtovná závierka za rok 2025 bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania účtovnej jednotky vo svojej činnosti v súlade so zákonom o účtovníctve a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a nadväzujúcimi právnymi predpismi.
- (2) **Zmeny účtovných metód a účtovných zásad**
Účtovná jednotka nezmenila účtovné metódy, účtovné zásady oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu a postupovala v zmysle Metodických pokynov o postupoch účtovania v rozpočtových organizáciách kapitoly Ministerstva obrany v roku 2025 č. SEEK-20-7/2024.

V zmysle zákona o účtovníctve je povinná účtovná jednotka dodržiavať:

- **zásadu správneho vedenia účtovníctva** (§ 8 ods. 1, 2),
- **zásadu úplného vedenia účtovníctva** (§8 ods. 1, 3),
- **zásadu preukázateľného vedenia účtovníctva** (§ 8 ods. 1, 4)
- **zásadu zrozumiteľného vedenia účtovníctva** (§ 8 ods. 1, 5)

- **zásadu vedenia účtovníctva spôsobom zaručujúcim trvanlivosť účtovných záznamov** (§ 7 ods. 1, 6)
- **zásadu opatrnosti** (§ 26 ods. 3 a 4) pri účtovaní opravných položiek a rezerv,
- **zásadu významnosti** (§ 17 ods. 9) pri účtovaní opráv minulých období.

Rozpočtová organizácia je povinná používať také účtovné postupy a zásady, aby sa dodržalo:

- účtovanie a vykazovanie účtovných prípadov v tom účtovnom období, s ktorým časovo a vecne súvisia, ak nie je možné dodržať túto zásadu, účtovný prípad sa zaúčtuje a vykáže v období, keď sa táto skutočnosť zistila (§ 3 ods. 1 zákona o účtovníctve),

- **účtovanie nákladov a výnosov** v tom účtovnom období, v ktorom vznikli bez ohľadu na deň ich úhrady, inkasa alebo na deň vyrovnania iným spôsobom, **výdavky a príjmy** zaúčtovať vždy v tom účtovnom období, v ktorom sa vykoná ich úhrada alebo inkaso (§ 3 ods. 2 zákona o účtovníctve) - **zásada vecnej a časovej súvislosti nákladov a výnosov, výdavkov a príjmov,**
- **účtovanie a vykazovanie nákladov a výnosov, výdavkov a príjmov** samostatne bez vzájomného započítania majetku a záväzkov, nákladov a výnosov, príjmov a výdavkov (§ 7 ods. 5 zákona o účtovníctve) - **zásada zákazu vzájomnej kompenzácie,**
- **dodržanie oceňovacích zásad** podľa § 24 až § 28 zákona o účtovníctve,
- **upravenie ocenenia hodnoty majetku** ku dňu zostavenia zostavenia účtovnej závierky **účtovaním opravných položiek**, ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu a **účtovaním rezerv** k záväzkom (ak nie je presne určené časové vymedzenie alebo výška, ale pozná sa účel, na ktorý sa má rezerva vytvoriť),
- **účtovanie významných chýb** minulých období na základe stanovenia hranice významnosti,
- **dodržanie bilančnej kontinuity** - konečné zostatky účtov, ktoré sa vykazujú v súvahe k poslednému dňu účtovného obdobia, musia byť zhodné so začiatočnými stavmi týchto účtov k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho obdobia, to platí aj pre účty vedené na podsúvahových účtoch.

Zmeniť účtovné zásady a účtovné metódy počas účtovného obdobia je možné iba v prípade, ak doterajšie zásady a metódy neumožňujú dodržať zásadu pravdivého a verného obrazu alebo z dôvodu zmeny predmetu činnosti alebo zmeny všeobecne platných právnych predpisov.

(3) Spôsob ocenenia jednotlivých položiek

Oceňovať majetok a záväzky vyplýva rozpočtovým organizáciám priamo zo zákona:

- a) **ku dňu účtovného prípadu** (§ 25 zákona o účtovníctve),
- b) **ku dňu zostavenia účtovnej závierky** (§ 26 a § 27 zákona o účtovníctve).

Majetok ku dňu účtovného prípadu sa oceňuje:

* **obstarávacou cenou**, tzn.cenou, za ktorú sa majetok nakupuje, pričom jej súčasťou sú aj náklady súvisiace s obstarávaním (clo, dovozná prirážka, preprava, poistné, provízie , poplatky napr. administratívne, transportné a iné poplatky spojené s obstarávaním a pod.) a všetky zníženia tejto obstarávacej ceny (dobropisy, skontá, rabaty, zľavy z ceny, bonusy a pod.),

* **vlastnými nákladmi**, ak ide o majetok vytvorený vlastnou činnosťou,

* **reálnou hodnotou**, ak ide o majetok:

- **nadobudnutý bezodplatne** (napr. dar),

- **novozistený pri inventarizácii a v účtovníctve doteraz nezaradený,**

- **prebytky zásob zistených pri inventarizácii,**

- **nadobudnutý zámenou** (ak je rozdiel medzi reálnou hodnotou nadobúdaného majetku a účtovnou hodnotou odovzdávaného majetku, tak tento rozdiel podľa charakteru sa účtuje vecne na príslušný nákladový účet, na ktorom sa účtuje úbytok majetku (*v prípade dlhodobého majetku 541 00101 - Zostatková cena predaného dlhodobého majetku, v prípade materiálu na sklade 501* - Spotreba materiálu*), alebo na vecne príslušný výnosový účet, na ktorom sa účtuje dosiahnutie výnosu z tohto majetku (*účtovná kategória 64- Ostatné výnosy*).

Na ocenenie **reálnou hodnotou** rozpočtové organizácie môžu **použiť**:

- a) oceňovací model vytvorený na základe výdavkového (obstarávacieho) prístupu. B148Pozn. *Výdavkový (obstarávací) prístup zisťuje cenu, za ktorú by sa mohol obstarat porovnateľný majetok, napr. na základe cenových ponúk alebo informácií o zrealizovaných transakciách,*
- b) znalecký posudok,

c) komisionálne ocenenie - ak pre určenie reálnej hodnoty nie je efektívne použitie súdneho znalca, rozpočtové organizácie na určenie reálnej hodnoty stanovujú komisiu z odborných orgánov logistiky, ktorá daný majetok pozná a používa alebo vyžaduje jeho katalogizáciu. *Pozn. Komisia pre určenie reálnej hodnoty majetku spracuje protokol o určení reálnej ceny majetku dátumom ocenenia a s podpismi členov komisie.*

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo na základe zmluvy o prevode správy majetku štátu sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve odovzdávajúcej organizácie, t. j. zaúčtuje sa rovnaká výška obstarávacej ceny aj oprávok.

Ku dňu zostavenia účtovnej závierky, rozpočtové organizácie sú povinné prehodnotiť ocenenie majetku. V prípade, že existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu, úprava ocenenia hodnoty majetku **sa realizuje opravnými položkami** na základe podkladov z inventarizácie - súpisov pohľadávok, nedokončených investícií, dlhodobého hnutel'ného a nehnuteľného majetku a zásob na vymedzených skladoch.

(4) Spôsob odpisovania dlhodobého majetku

Odpisovanie dlhodobého majetku predstavuje trvalé zníženie ocenenia dlhodobého majetku. Ide o proces postupného znižovania zostatkovej ceny majetku, ktorá je pri zaradení do používania zhodná s obstarávacou cenou, na konci odpisovania je nulová, ale nikdy nesmie dosiahnuť zápornú hodnotu.

Odpis dlhodobého majetku za dané účtovné obdobie sa účtuje do nákladov na ťarchu účtu 551 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a v prospech účtov účtovných skupín 07- Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku alebo 08 - Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku. Odpisy sa účtujú mesačne. Majetok sa začína odpisovať v mesiaci, v ktorom sa zaradí do užívania. Priebeh odpisovania je zaznamenávaný na jednotlivých kartách majetku.

Účtovné odpisy nie je možné prerušiť. Môže sa meniť ich zostatková doba odpisovania, a to na základe prehodnotenia odpisového plánu podľa meniacich sa podmienok, tzn. odpisovanie sa prispôsobí reálnym podmienkam.

Rozpočtová organizácia uplatňuje **účtovné odpisy a rovnomerný spôsob** odpisovania majetku, zostavuje **odpisový plán**, stanovuje doby odpisovania na karte majetku. Výška mesačných odpisov sa vypočíta z ceny, ktorou je majetok ocenený v účtovníctve. Zostatková cena dlhodobého majetku je zistená ako rozdiel medzi obstarávacou cenou dlhodobého majetku a sumou vytvorených oprávok.

Pre správne **stanovenie doby odpisovania** je potrebné vychádzať z predpokladanej doby životnosti. Údaj alebo stanovenie predpokladanej doby ekonomickej životnosti patrí medzi odhady, ktoré je potrebné priebežne revidovať a zmeniť/upraviť, aby zodpovedali reálnym okolnostiam.

Za **stanovenie doby odpisovania** zodpovedá rozpočtová organizácia. Postup pri určovaní doby odpisovania môže stanoviť v interných predpisoch.

Prehodnotenie odpisového plánu - doby odpisovania rozpočtová organizácia vykonáva každoročne. V prípade zmeny odpisového plánu, táto zmena sa týka celého účtovného obdobia.

Odpisovanie sa riadi nasledujúcimi zásadami:

- * podmienkou na uplatnenie odpisu z majetku je jeho zaradenie do používania,
- * spôsob odpisovania znamená zaradenie do odpisovej skupiny a určuje sa pre každý novoobstaraný majetok,
- * súbor hnutel'ných vecí sa zaraďuje do odpisovej skupiny podľa hlavného funkčného celku,
- * nehmotný majetok na účte 012 sa odpíše najneskôr do piatich rokov od jeho obstarania,
- * **z odpisovania sú vylúčené** pozemky, umelecké diela, ktoré nie sú súčasťou stavieb a budov, hnutel'né národné kultúrne pamiatky a ich súbory, predmety múzejnej a galerijnej hodnoty, ale aj drobný nehmotný majetok a drobný hmotný majetok na podsúvahových účtoch 762. a 763.,

- * náklady na dokončené technické zhodnotenie zvyšujú ocenenie dlhodobého majetku, a to aj vtedy, ak bol majetok pred zhodnotením už úplne odpísaný, avšak z účtovníctva nebol vyradený,
- * technické zhodnotenie dlhodobého majetku (modernizácia, rekonštrukcia) sa odpíše tým istým spôsobom ako dlhodobý majetok, ku ktorému sa vzťahuje, čiže **odpisový kľúč sa nemení**,
- * ak sa zmenia podmienky používania konkrétneho majetku, prehodnotí sa odpisový plán a upraví sa doba odpisovania na karte, v prípade už odpísaného majetku sa upraví aj začiatok normálneho odpisu (§ 30 ods. 8 Opatrenia o postupoch účtovania),
- * životnosť majetku, t. j. predpokladaná ekonomická doba používania majetku, nastavená na úrovni VČM, nezohľadňuje skutočné opotrebenie majetku,
- * pri vyradovaní dlhodobého majetku, ktorý vykazuje zostatkovú hodnotu, t. j. nie je úplne odpísaný, systém automaticky zabezpečí jednorazové doúčtovanie odpisov.

Do odpisového chodu sú zahrnuté všetky aktívne karty majetku. Odpisový chod spúšťa garant modulu.

Účtovanie odpisov majetku do hlavnej knihy sa vykonáva raz mesačne. Spracovanie sa vykonáva dávkovým spôsobom. Vykonáva sa centrálna a samostatne pre všetky rozpočtové organizácie rezortu MO SR. V jednom mesiaci je možné vykonať aj viacero odpisových behov. Opakovaný odpisový chod má význam v tom prípade, ak po vykonaní odpisov boli vykonané do odpisovaného obdobia doplňujúce účtovania, alebo na inventárnych kartách boli zmenené parametre ocenenia. Systémovo je ošetrené, že nie je možné zaúčtovať do hlavnej knihy odpisy dvakrát v danom mesiaci.

Po zaúčtovaní odpisov sa zaúčtuje kapitálový transfer do výnosov a skontroluje sa súlad medzi zostatkovou hodnotou majetku podľa zdrojov a výškou účtov 353 a 384.

Výpočet plánovaných odpisov novoobstaraného majetku vykonáva systém automaticky pri účtovaní obstarávacích nákladov majetku podľa parametrov zadaných v číselníku VČM. Účtovné odpisy sa zaokrúhľujú na celé eurá podľa odpisového plánu nahor.

Pri budovách a stavbách je potrebné odlišovať:

- * zariadenia chápané ako súčasť stavby, ktoré **sa odpisujú spolu so stavbou** v rovnakej odpisovej skupine (napr. vodovod, potrubia, hydranty, plynovod, kanalizácia, vykurovanie, vzduchotechnika, elektrické rozvody, izolácie)
- * zariadenia, ktoré sú i napriek ich pevnému spojeniu so stavbou samostatnými technologickými zariadeniami a **odpisujú sa samostatne** (napr. úpravne vody, výmenníkové stanice tepla, transformačné stanice, záložné zdroje elektrickej energie, telefónne ústredne, odsávacie zariadenia, zariadenia stravovacích celkov, zariadenia laboratórií, pracovní). Ide o rozčlenenie stavby na jej stavebnú časť a technologickú časť.

Ak rozpočtová organizácia pri hodnotení odpisového plánu zistí, že pri stanovení odpisov vychádzala iba zo sadzieb podľa zákona o dani z príjmov, je potrebné prepočítať odpisy podľa skutočnej ekonomickej životnosti. Prepočet odpisov v dôsledku opravy chyby v odpisovom pláne sa použije pri výpočte odpisov budov a stavieb resp. majetku, ktorého hodnota je významná, a to aj za obdobie od 1. januára 2005. Z hľadiska účtovníctva ide o opravu nákladov minulých účtovných období, ktorá sa účtuje na účte 428 - Výsledok hospodárenia a v ďalšom texte sa uvádza ako "oprava odpisov". O zmene príp. oprave odpisového plánu rozpočtová organizácia informuje v poznámkach k účtovnej závierky.

(5) Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku

Opravné položky je povinná vytvárať každá rozpočtová organizácia. Tvoria sa z dôvodu zrealizovania ocenenia majetku v účtovníctve, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo prechodné zníženie hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu.

Opravné položky sa vytvárajú k dlhodobému majetku, obstarávanému dlhodobému majetku (nedokončeným investíciám), zásobám a pohľadávkam.

Pri ich tvorbe sa vychádza z ocenenia majetku v účtovníctve. Ak dlhodobý majetok má v účtovníctve nulovú hodnotu, opravné položky sa nevytvárajú. Pri dlhodobom majetku sa opravná položka vytvára k jeho zostatkovej hodnote.

Opravné položky sa **v súvahe** vykazujú **v stĺpci korekcia** a znižujú ocenenie majetku, ku ktorému boli vytvorené. Majú vždy zostatok na strane Dal.

Opravné položky k dlhodobému majetku sa tvoria vo výške:

- * 50% zostatkovej hodnoty nepotrebného hnutel'ného dlhodobého majetku k 31.12., na ktorý ešte nebolo do 31.12. vydané rozhodnutie o prebytočnosti (súpis majetku na skladoch Q),
- * 100% zostatkovej hodnoty prebytočného a neupotrebitel'ného hnutel'ného dlhodobého majetku k 31.12., na ktorý už bolo do 31.12. vydané rozhodnutie o prebytočnosti hnutel'ného majetku štátu a rozhodnutie o neupotrebitel'nosti hnutel'ného majetku štátu a o jeho likvidácii (súpis majetku na skladoch P a R),
- * 30% zo zostatkovej hodnoty nevyužitel'ného hnutel'ného dlhodobého majetku k 31.12., ktorý už užívateľ nevyužíva a o jeho nepotrebnosti sa ešte k 31.12. nerozhodlo (súpis majetku na skladoch T),
- * 50% zostatkovej hodnoty prebytočného nehnuteľného dlhodobého majetku k 31.12., na ktorý už bolo do 31.12. vydané rozhodnutie o prebytočnosti,
- * 100% zostatkovej hodnoty neupotrebitel'ného nehnuteľného dlhodobého majetku k 31.12., na ktorý už bolo do 31.12. vydané rozhodnutie o neupotrebitel'nosti nehnuteľného majetku štátu a o jeho likvidácii.

Rozdiel medzi návrhom predloženým inventarizačnou komisiou a výškou zaúčtovaných opravných položiek k 31.12. predchádzajúceho roka sa doúčtuje k 31.12. bežného roka. Účtuje sa na príslušný účet opravných položiek účtovej skupiny 09 voči nákladom 55800201 - Tvorba opravnej položky k dlhodobému majetku alebo výnosom 65800201 - Zníženie opravných položiek z prevádzkovej činnosti - dlhodobý majetok (podľa charakteru rozdielu).

Opravné položky k zásobám:

Opravné položky k zásobám sa vytvárajú z hodnoty nevyužitel'ných, nepotrebných, prebytočných a neupotrebitel'ných zásob so stavom k 31.12..

Inventarizačná komisia, ktorá inventarizuje sklady (P,R,Q,T), navrhne vytvoriť a zaúčtovať opravné položky k zásobám. Komisia prikladá k inventarizačnému zápisu aj súpis, ktorým preukazuje z akého druhu majetku a z akej hodnoty sa navrhované opravné položky vypočítali.

Opravné položky k zásobám sa tvoria vo výške:

- * 50% hodnoty nepotrebných zásob k 31.12., na ktoré ešte nebolo do 31.12. vydané rozhodnutie o prebytočnosti (súpis na skladoch Q v závode RO),
- * 100% hodnoty prebytočných a neupotrebitel'ných zásob k 31.12., na ktoré už bolo do 31.12. vydané rozhodnutie o prebytočnosti hnutel'ného majetku štátu alebo rozhodnutie o neupotrebitel'nosti hnutel'ného majetku štátu (súpis zásob na skladoch P a R v závode RO),
- * 30% z hodnoty nevyužitel'ných zásob k 31.12., ktoré už užívateľ nevyužíva a o ich nepotrebnosti sa ešte k 31.12. nerozhodlo (súpis majetku na skladoch T v závode RO).

K 31.12. bežného roka sa doučtuje interným dokladom na základe podkladov rozdiel medzi návrhom inventarizačnej komisie a výškou zaúčtovaných opravných položiek k predchádzajúcemu roku na príslušný účet opravných položiek účtovej skupiny 19 voči nákladom 55800301 - *Tvorba opravnej položky k zásobám* alebo výnosom 65800301 - *Zníženie opravných položiek z prevádzkovej činnosti-zásoby (podľa charakteru rozdielu)*.

(6) Zásady pre vykazovanie transferov

Transfery predstavujú všetky vzťahy z poskytnutia prostriedkov prostredníctvom rozpočtu a rozpočtových opatrení alebo z poskytnutia prostriedkov formou dotácie, grantu, príspevku v peňažnej aj nepeňažnej forme, prípadne z inej finančnej operácie.

Rozlišujú sa prijaté transfery a poskytované transfery.

Na účely účtovania sa transfery členia na **bežné a kapitálové transfery**.

Bežné transfery zo štátneho rozpočtu sa zúčtávajú do výnosov vo výške výdavkov. Kapitálové transfery sa zúčtávajú do výnosov časovo rozlíšené vo výške nákladov (odpisov, opravných položiek a zostatkovej ceny vyradeného dlhodobého majetku.)

Zúčtovanie tranferov do výnosov sa účtuje v samostatnej účtovej skupine 68 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách.

Prijaté a poskytnuté transfery sa účtujú v samostatnej účtovej skupine 35 - Zúčtovanie transferov medzi subjektmi verejnej správy, na účte 372 - Transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy, prípadne na účte 384 - Výnosy z budúcich období - z transferov od ostatných subjektov.

Ďalším kritériom pre členenie transferov je ich **zdroj, ktorý transfer poskytuje**. Členenie transferov podľa zdroja financovania/obstarania rozlišuje transfery od zriaďovateľa alebo od iných subjektov. Jednotlivým zdrojom poskytovania transferov sú priradené tieto číselné znaky:

1. rozpočtové zdroje
2. od iných subjektov v rámci verejnej správy
3. od subjektov mimo verejnej správy
4. Európska únia

Uvedenie zdroja ovplyvňuje samotné účtovanie transferov, výber účtov. Zdroj podľa poskytovateľa ovplyvňuje:

* **vykazovanie transferov** (ak je nesprávne uvedený zdroj, sú nesprávne i účty výnosov, transferové účty) v účtovnej závierke,

***zúčtovanie kapitálového transferu**.

V prípade, že sa transfer poskytuje zo štátneho rozpočtu, ide o tranfer rozpočtových zdrojov so zdrojom 1 (všetky úhrady z účtu 225 - Účet štátnych rozpočtových výdavkov).

Ak sú transfery poskytnuté od iných subjektov, môže ísť o transfery v rámci verejnej správy (zdroj 2) alebo od iných subjektov (zdroj 3,4). Transfery sozdrojom 2,3,4 sú obvykle prijaté na samostatný (bežný) účet (221 - Bankové účty).

Účtovanie bežných transferov

- **bežné transfery** súvisia s **výdavkami na bežnú prevádzku z účtu štátnych rozpočtových výdavkov (úctu 225.x)** pričom:

* účtujú sa vo vecnej a časovej súvislosti s **výdavkami**,

* vo vecnej a časovej súvislosti s **výdavkami sa účtuje vznik výnosu 681 xxxxx - Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu súvzťažne** s účtom **352.2 - Zúčtovanie z financovania zo ŠR - bežné výdavky**,

* na konci účtovného obdobia (ku dňu zostavenia ÚZ) zúčtuje **účet štátnych rozpočtových výdavkov (účet 225.x) s účtom 352.2 - Zúčtovanie z financovania zo ŠR - bežné výdavky**.

Účtovanie kapitálových transferov

- kapitálové transfery sa používajú na úhradu výdavkov na obstaranie dlhodobého majetku (na účty 041,042,051,052) z účtu štátnych rozpočtových výdavkov (účtu 225.x):

* súčasne s výdavkom na obstaranie dlhodobého majetku z transferu zo štátneho rozpočtu sa účtuje zúčtovanie kapitálového transferu z účtu 352.1 - Zúčtovanie z financovania zo štátneho rozpočtu (kapitálové výdavky) na účet 353.1 - Zúčtovanie kapitálových transferov štátneho rozpočtu,

* vo vecnej a časovej súvislosti s účtovaním nákladov na odpisy, opravné položky resp. zostatkovú cenu vyradeného majetku nakúpeného z transferu rozpočtových prostriedkov - zdroj 1 (pri likvidácii, predaji, manku alebo škode) sa účtuje aj vznik výnosu na účte 682xxxxx - Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu súvzťažne s účtom 353.1 - Zúčtovanie kapitálových transferov štátneho rozpočtu,

* na konci účtovného obdobia (ku dňu zostavenia ÚZ) sa zúčtuje účet štátnych rozpočtových výdavkov (225.x) s účtom 352.1 - Zúčtovanie z financovania zo ŠR - kapitálové výdavky.

Ku dňu účtovnej závierky účty 352.1 a 352.2 nevykazujú zostatky (zúčtujú sa s účtom 225.x)

Ku dňu účtovnej závierky sa na účte 353.1 vykazujú zostatky vo výške zostatkovej ceny dlhodobého majetku (zdroja 1) zníženej o opravné položky.

(7) Spôsob prepočtu údajov v cudzích menách na menu euro

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa ocenia prepočítaním na menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou (ECB) alebo Národnou bankou Slovenska (NBS), ak kurz príslušnej meny ECB nevyhlasuje.

Majetok a záväzky v cudzej mene sa oceňujú a prepočítavajú na menu euro ku dňu ocenenia, ktorým je:

* deň uskutočnenia účtovného prípadu (prepočítajú sa kurzom z dňa predchádzajúceho deň uskutočnenia účtovného prípadu,

* deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (prepočítajú sa kurzom dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka),

* iný deň v priebehu účtovného obdobia (ocenenie podľa § 27 zákona o účtovníctve).

Kurzové rozdiely : kurzové straty sa účtujú 563 - Kurzové straty alebo na 663- Kurzové zisky.

Čl. III

Informácie o údajoch na strane aktív súvahy

Celkové aktíva dosiahli k 31.12.2025 hodnotu netto 12 665 124,04 € , čo je viac o 204 952,07 € v porovnaní k 31.12.2024. Celkové aktíva sú tvorené najmä dlhodobým hmotným majetkom, zásobami, pohľadávkami a finančnými účtami.

A. NEOBEŽNÝ MAJETOK

Celková hodnota neobežného majetku k 31.12.2025 bola vo výške 26 941 028,80 € , z toho korekcia vo výške 14 548 294,85 € , netto hodnota neobežného majetku predstavovala sumu 12 392 733,95 €. Oproti roku 2024 sa hodnota zvýšila o 346 616,07 €.

(1) Dlhodobý nehmotný majetok:

Dlhodobý nehmotný majetok dosiahol k 31.12.2025 brutto hodnotu 2 723 365,92 € a netto hodnotu 2 355,52 €. Celkovo sa netto hodnota dlhodobého nehmotného majetku znížila oproti roku 2024 o 1 346,01 €.

(2) Dlhodobý hmotný majetok:

Dlhodobý hmotný majetok dosiahol k 31.12.2025 brutto hodnotu 24 217 662,88 € a netto hodnotu 12 390 378,43 €. Celkovo sa netto hodnota dlhodobého hmotného majetku zvýšila oproti roku 2024 o 347 962,08 €.

Pozemky k 31.12.2025 dosiahli brutto hodnotu 4 482 849,53 € a netto hodnotu 4 482 849,53 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota nezmenila.

Umelecké diela a zbierky k 31.12.2025 dosiahli brutto hodnotu 761,79 € a netto hodnotu 761,79 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota nezmenila.

Stavby k 31.12.2025 dosiahli brutto hodnotu 12 852 727,37 € a netto hodnotu 2 493 919,12 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota stavieb zvýšila o 298 955,91 €.

Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí dosiahli brutto hodnotu 1 635 031,25 € a netto hodnotu 260 777,49 €. V porovnaní s rokom 2024 sa celková hodnota znížila o 121 897,78 €.

Dopravné prostriedky dosiahli brutto hodnotu 215 722,68 € a netto hodnotu 121 500,24 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota dopravných prostriedkov znížila o 10 945,20 €.

Obsataranie dlhodobého hmotného majetku dosiahlo hodnotu 5 030 570,26 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 61 946,41 €.

Oprávky k 31.12.2025 k uvedeným druhom majetku boli vykázané v celkovej výške 11 827 284,45 €.

(3) Dlhodobý finančný majetok

Rozpočtová organizácia nedisponuje so žiadnym dlhodobým finančným majetkom.

(4) Majetkové podiely účtovnej jednotky v iných spoločnostiach

Rozpočtová organizácia nemá majetkový podiel v iných spoločnostiach.

Dlhové cenné papiere a realizovateľné cenné papiere, dlhodobé pôžičky a ostatný dlhodobý

(5) finančný majetok

Rozpočtová organizácia nevlastlastní žiadne dlhové cenné papiere, dlhodobé pôžičky a ostatný dlhodobý finančný majetok

B. OBEŽNÝ MAJETOK

(1) Zásoby

Rozpočtová organizácia vykazuje k 31.12.2025 v celkovej hodnote 33 105,47 €. V roku 2024 boli zásoby vo výške 41 933,36 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota znížila o 8 827,89 €.

(2) Pohľadávky

Celkový stav dlhodobých pohľadávok k 31.12.2025 predstavuje sumu 3 407,62 €, z toho dlhodobé pohľadávky iné 3 407,62 €. V porovnaní s rokom 2024 sa výška pohľadávok nezmenila. Rozpočtová organizácia eviduje dlhodobú trvalú zábezpeku voči Slovaftu.

Celkový stav krátkodobých pohľadávok k 31.12.2025 predstavuje nulovú hodnotu. Oproti roku 2024 sa hodnota nezmenila.

(3) Finančný majetok

a) opis významných zložiek krátkodobého finančného majetku

Rozpočtová organizácia vykazuje peniaze na bankových účtoch v Štátnej pokladnici.

Hodnota finančného majetku k 31.12.2025 bola 231 336,54 €.

Rozpočtová organizácia účtovala v roku 2025 na týchto účtoch:

221.31 - bežný účet - sociálny fond. Príjmy účtu sociálneho fondu tvoril predovšetkým povinný prídelen sociálneho fondu z úhrnu funkčných plátov zúčtovaných zamestnancom a profesionálnym vojakom na výplatu za bežný rok. Výdavky zo sociálneho fondu boli predovšetkým príspevky na stravovanie, regeneráciu pracovnej sily, dopravu do zamestnania. Zostatok účtu sociálneho fondu bol vo výške 9 769,52 €.

221.51 - bankové účty ostatné - slúži ako depozitný účet pre účel prevodu decembrových miezd zamestnancov, exekúčné zrážky zamestnancov zrazené zo mzdy a držané na depozitnom účte do doručenia exekúčného príkazu a uhradená zábezpeka počas verejnej súťaže. Zostatok depozitného účtu bol vo výške 231 336,54 €.

b) zriadenie záložného práva na krátkodobý finančný majetok a obmedzenie práva nakladať s krátkodobým finančným majetkom

V rozpočtovej organizácii nebolo zriadené záložné právo.

(4) Poskytnuté návratné finančné výpomoci

Rozpočtová organizácia neposkytla žiadnu finančnú výpomoc.

(5) Časové rozlíšenie

V rámci časového rozlíšenia na strane aktív sa vykazujú náklady budúcich období a príjmy budúcich období. Položky časového rozlíšenia slúžia na zaznamenanie časového nesúladu medzi výdavkami a nákladmi a medzi príjmami a výnosmi.

Na účte 381 - náklady budúcich období sa účtujú výdavky na náklady, ktoré patria do budúceho účtovného obdobia. Účtovalo sa prevažne predplatné časopisov, odbornej literatúry a ročné prístupy na rok 2026 v celkovej výške 4 540,46 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 1 784,35 €.

Čl. IV.

Informácie o údajoch na strane pasív súvahy

A. VLASTNÉ IMANIE

Celkové pasíva sú tvorené vlastným imaním, záväzkami a časovým rozlíšením. Pasíva dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 12 665 124,04 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 204 952,07 €.

B. Záväzky

(1) Rezervy

Rozpočtová organizácia rezervy netvorila.

(2) Zúčtovanie transferov štátneho rozpočtu

Rozpočtová organizácia vykazuje v roku 2025 transfery štátneho rozpočtu vo výške 12 375 916,12 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 346 619,42 €.

(3) Závazky

Rozpočtová organizácia vykazuje k 31.12.2025 dlhodobé záväzky zo sociálneho fondu v celkovej výške 9 769,52 €.

Krátkodobé záväzky dosiahli k 31.12.2025 celkovú hodnotu v sume 251 983,75 €. V porovnaní s rokom 2024 celková hodnota záväzkov klesla o 137 667,17 €. Krátkodobé záväzky tvoria predovšetkým záväzky z dodávateľských vzťahov vo výške 29 865,30 €, iné záväzky-ostatné vo výške 21 445,13 €, transfery a ostatné zúčtovania so subjektami mimo verejnej správy vo výške 200,- € a iné záväzky- z miezd za december 2025 voči zamestnancom a s tým súvisiace zúčtovania s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia a dane v celkovej sume 200 473,32 €.

(4) Časové rozlíšenie

V rámci časového rozlíšenia na strane pasív sa vykazujú výnosy budúcich období a výdavky budúcich období. Položky časového rozlíšenia slúžia na zachytenie časového nesúladu medzi výdavkami a nákladmi a príjmami a výnosmi.

Rozpočtová organizácia účtuje na účte 384 na základe darovacích zmlúv od subjektov mimo konsolidovaného celku a prípadné výnimočné opravy transferov. Zostatok účtu k 31.12.2025 bol 16 817,83 €.

Čl. V.

Informácie o výnosoch a nákladoch

(1) Výnosy

Výnosy v rozpočtovej organizácii dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 5 032 133,28 €. V roku 2024 dosiahli výnosy hodnotu 5 133 464,12 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota výnosov znížila o 101 330,84 €.

Výnosy	2025	2024
64 Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	34 880,29	86 820,78
68 Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v šát. RO a PO	4 997 252,99	5 046 643,34

Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti

V roku 2025 tvorili výnosy predovšetkým:

- príjmy z vlastníctva budov** - plnenie príjmov z vlastníctva najmä z prenájmu bytových a nebytových priestorov vo výške 6 311,99 €,
- príjmy z vlastníctva z prenajatých strojov** - plnenie príjmov z prenájmu múzejných predmetov vo výške 1 559,75 €,
- poplatky a platby za predaj výr., tovarov** - plnenie administratívnych a iných príjmov najmä zo vstupného od obyvateľstva (expozícia Svidník) a platieb za kópie archívnych dokumentov od obyvateľstva vo výške 17 544,- €,
- Ostatné príjmy**- tvorili vratky a dobropisy za teplo, elektrinu, plyn a predaj kovového odpadu a za poistné za predošlé účtovné obdobie vo výške 9 464,55 €.

Výnosy z transferov

Výnosy z transferov dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 4 997 252,99 €. V roku 2024 dosiahli hodnotu 5 046 643,34 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota znížila o 49 390,35 €. Výnosy z bežných transferov boli vo výške 4 580 706,- € a výnosy z kapitálových transferov boli vo výške 416 543,64 €.

(2) Náklady

Náklady rozpočtovej organizácie dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 5 036 368,59 €. V roku 2024 dosiahli náklady hodnotu 5 173 241,02 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota nákladov znížila o 136 872,43 €.

Náklady	2025	2024
50 Spotrebované nákupy	338 723,52 €	359 764,93 €
51 Služby	1 462 515,22 €	1 519 208,78 €
52 Osobné náklady	2 709 376,82 €	2 815 542,01 €
53 Dane a poplatky	73 800,00 €	73 643,57 €
54 Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	438,53 €	174,25 €
55 Odpisy, rezervy a OP z prev. a fin.činnosti	416 546,99 €	318 002,08 €
56 Finančné náklady	86,92 €	84,62 €
58 Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	34 880,29 €	86 820,78 €
SPOLU	5 036 368,29 €	5 173 241,02 €

a) Spotrebované nákupy

Spotrebované nákupy k 31.12.2025 dosiahli hodnotu 338 723,52 €. Tvorí ich spotreba materiálu za 157 361,82 € (v roku 2024 v hodnote 159 957,98 €) a spotreba energie v sume 181 361,70 € (v roku 2024 v hodnote 199 806,95 €). V rámci spotreby materiálu bola najvyššia spotreba na zariadenia pre služby, oblečenie a osob.výstroj, tonery, na údržbu múzejných exponátov a spotreba PHM.

b) Služby

Služby k 31.12.2025 dosiahli hodnotu 1 462 515,22 € (v roku 2024 v hodnote 1 519 208,78 €). V porovnaní s rokom 2024 hodnota klesla o 56 693,56 €. V rámci služieb bola najvyššia položka za opravy a udržiavanie v hodnote 757 666,92 €.

Opravy a udržiavanie boli vo výške 757 666,92 €. V roku 2024 bola hodnota opráv a udržiavania vo výške 862 158,12 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota znížila o 104 491,20 €. Najvyššie sumy boli vynaložené na rekonštrukciu budov, priestorov.

Cestovné bolo vo výške 35 789,07 €. V roku 2024 bola hodnota cestovného vo výške 30 682,57 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 5 106,50 €. V rámci cestovného bola najvyššia položka na zahraničné služobné/pracovné cesty a to vo výške 21 822,- €.

Náklady na reprezentáciu boli vo výške 5 946,65 €. V roku 2024 bola hodnota nákladov na reprezentáciu vo výške 6 544,95 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 598,30 €. Najvyššie sumy boli vynaložené na menovité akcie.

Ostatné služby boli vo výške 663 112,58 €. V roku 2024 bola hodnota ostatných služieb vo výške 619 823,14 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 43 289,44 €.

c) Osobné náklady

Osobné náklady dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 2 709 376,82 €. V roku 2024 bola hodnota 2 815 542,01 €. Osobné náklady tvorili v roku 2025 hlavne mzdové náklady vo výške 1 868 082,16 € (v roku 2024 vo výške 1 853 897,57 €), zákonné sociálne poistenie vo výške 664 181,53 € (v roku 2024 vo výške 665 500,37 €), ostatné sociálne poistenie vo výške 16 103,86 € (v roku 2024 vo výške 18 479,68 €), zákonné sociálne náklady vo výške 181 009,27 € (v roku 2024 vo výške 181 009,27 €).

d) Dane a poplatky

Dane a poplatky dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 73 800,30. V roku 2024 bola hodnota 73 643,57 €. Dane a poplatky tvorí predovšetkým daň z nehnuteľnosti vo výške 70 746,64 € a ostatné dane a poplatky vo výške 3 053,66€ (za komunálny odpad a služby verejnosti).

e) Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť dosiahli v roku 2025 hodnotu 438,53 €. V roku 2024 bola hodnota 174,25 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 264,28 €.

f) Odpisy, rezervy a opravné položky

Náklady na odpisy, rezervy a opravné položky dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 416 546,99 €. V roku 2024 bola ich hodnota vo výške 318 002,08 €. Oproti roku 2024 sa hodnota zvýšila o 98 544,91 €.

g) Finančné náklady

Finančné náklady dosiahli k 31.12.2025 hodnotu 86,92 €. V roku 2024 bola ich hodnota 84,62 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota zvýšila o 2,- €. Finančné náklady tvorili poplatky za vedenie bankového účtu a za prevody úhrad v štátnej pokladnici.

h) Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov

Náklady z odvodu príjmov dosiahli k 31.12.2025 sumu 34 880,29 €. V roku 2024 bola ich hodnota 86 820,78 €. V porovnaní s rokom 2024 sa hodnota znížila o 51 940,49 €.

Čl. VI.

Informácie o údajoch na podsúvahových účtoch

Materiál nespotrebného charakteru - drobný hmotný majetok a majetok, ktorý podľa interných predpisov po vydaní do používania podlieha evidencii, sa preúčtováva v rozpočtovej organizácii na podsúvahové účty:

761. - Operatívna evidencia zásob

762. - Operatívna evidencia drobný nehmotný majetok

Prehľad inventarizovaného majetku v operatívnej evidencii:

Názov účtu:	2025	2024
761. - Operatívna evidencia zásob	662 166,31 €	591 583,54 €
762. - Operatívna evidencia drobn.nehm.majetok	35 631,21 €	32 230,21 €
765.1 - Knižničný materiál	160 417,13 €	155 272,18 €
765.2 - Múzejný materiál	110 857 076,06 €	110 778 746,06 €
765.3 - Archívny materiál	187 057,65 €	182 905,56 €
765.4 - Kultúrne pamiatky	3 908 233,38 €	3 908 233,38 €

Čl. VII.

Informácie o iných aktívach a iných pasívach

V pôsobnosti Vojenského historického ústavu Bratislava je vo Svidníku a na Dukle odborná starostlivosť o Duklianske bojisko – národnú kultúrnu pamiatku zapísanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako Dukelské bojisko (na základe uznesenia predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 24 z 27. 2. 1961). Vojenský historický ústav ju má evidovanú v operatívnej evidencii na podsúvahovom účte.

Národná kultúrna pamiatka je územne rozdelená do dvoch lokalít:

Dukla – pamätník čs. armádneho zboru v katastrálnom území Vyšný Komárnik,

Pamätník sovietskej armády v katastrálnom území Svidník.

Iné pasíva v členení – súdne spory – Vojenský historický ústav je žalovaný v dvoch sporoch, ktoré sú stále v konaní. Súdne spory sa týkajú pracovno-právneho sporu a za autorské práva. O rezervách k súdnym sporom nebolo v danom období účtované.

Čl. VIII.

Informácie o spriaznených osobách a o ekonomických vzťahoch účtovnej jednotky a spriaznených osôb

Rozpočtová organizácia VHÚ neskutočnila žiadne transakcie so spriaznenými osobami.

Čl. IX.

Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu (tabuľky č.12, 13, 14).

Nie sú známe skutočnosti, ktoré by nastali po dni ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa zostavenia účtovnej závierky.

Čl. X.

Informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa zostavenia účtovnej závierky

V rozpočtovej organizácii nenastali žiadne skutočnosti, o ktorých by boli potrebné informovať v tomto bode.

Vypracovala: Eva Budzaková

Dňa: 13.4.2026

